

SÖZLESMELER
(Ders 6)

Emanete Verme:

- Amaç gerçekleştiği zaman iade edilmek veya teslim edenin direktiflerine göre başka surette elden çıkarılmak, verilmek veya işlem görmek koşuluyla yapılan bir sözleşme uyarınca bir kişinin öteki bir kişiye eşya teslim etmesine “emanete verme” denir.
- Eşyayı teslim eden kişiye “emanete veren”, eşyayı teslim alan kişiye ise “emanetçi” denir.
- Satış sözleşmelerinden farklı olarak, emanet sözleşmesi ile sadece eşyanın tasarrufu “emanetçiye” geçer ancak mülkiyeti emanete verende kalır.
- Kira sözleşmelerinden de farklı olarak emanetçi, eşyayı sadece tasarruf eder ancak emanet koşulları haricinde kullanamaz.
- Emanete veren, farkında olduğu ve eşyanın kullanımını esaslı ölçüde engelleyecek veya emanetçiyi olağan dışı tehlikelerle veya risklerle karşı karşıya bırakabilecek kusurları emanetçiye ifşa etmekle yükümlüdür.
- Bu yükümlülüğün yerine getirilmemesi halinde emanetçinin bu kusurlardan kayanacak zarar ziyanından emanete veren sorumlu olur.
- Eşya bir ücret karşılığında emanete verilmişse emanete veren, eşyadan bulunan kusur veya tehlikelerden, farkında olmasa da sorumlu olur.
- Emanetçi, emanete verilen eşyalara, sıradan ihtiyatlı veya akılcı bir kişinin, kendine ait aynı nitelikte veya değerdeki bir eşyaya gösterdiği özen kadar özen göstermekle yükümlüdür.
- Taraflar arasında özel bir sözleşme olmaması halinde, gerekli özenin gösterilmesi halinde emanetçi eşyanın uğradığı zarardan sorumlu olmaz.
- Emanetçi, eşyayı, emanet süresi sona erer ermez veya emanet amacı yerine getirilir getirilmez, talep edilmeden iade etmek veya emanete verenin direktiflerine göre teslim etmekle görevlidir.
- Taraflar arasında aksine bir sözleşme yoksa, emanetin kari veya çoğalma yoluyla elde edilen fazlalıklar da emanet verene verilir.
- Kayıp bir eşyayı bulan bir kişi, bu eşyayı korumak veya sahibini bulmak için yaptığı harcamalar için eşya sahibine tazminat davası açamaz. Ancak bu gibi bir tazminatı alıncaya kadar eşyayı alıkoyabilir.

- Bulunan birşey, genelde satışı yapılan birşeyse ve sahibi makul gayretlere rağmen bulunamıyorsa veya sahibi yapılmış olan masrafları karşılamayı reddediyorsa
  - o Bulunan şeyin bozulma ya da değerini yitirme tehlikesi varsa,
  - o Yapılmış olan masraflar bulunan şeyinin değerinin üçte ikisine ulaşıyorsa, bulan kişi bu şeyi satabilir.
- Emanetçi, emanete verme amaçları uyarınca, emanete verilen eşyayla ilgili olarak emek sarfetmesi veya beceri göstermesini gerektiren bir hizmette bulunmuşsa, bunun için gerekli ücreti alıncaya kadar eşyayı alıkoyabilir.

Rehinlerin Emanete Verilmesi:

- Bir eşyanın, bir borcun ödenmesinin veya bir vadin yerine getirilmesinin teminatı olarak emanete verilmesine “rehin verme” denir.
- Rehın alan, rehın verilen eşyayı, borcun ödenmesi veya vadin yerine getirilmesi için alıkoyabileceği gibi, borcun faizlerinin ve rehın verilen eşyanın tassarruf ve korunması veya bozulmasının önlenmesi için yaptığı tüm gerekli masrafların ödenmesi için de alıkoyabilir.
- Aksine bir anlaşma yoksa, rehın edilen eşya, rehine konu borçtan başka bir borç için alıkonulamaz.
- Rehın veren, rehne konu borcu ödemekte kusur ederse rehın alan, konu borç için yargısal işlem başlatabileceği gibi bu eşyayı da ek teminat olarak alıkoyabilir ya da rehın verene makul bir süre önce bildirimde bulunduktan sonra satabilir.
- Bir kişinin yasal olarak ödemekle yükümlü olduğu bir paranın ödenmesinde menfaat sahibi olan ve bu nedenle parayı ödeyen bir kişi, parayı ödemekle yükümlü olan kişiden parayı geri alma hakkına sahiptir.
- Bir kişi bedava veya karşılığını almadan bağış olarak yapma veya teslim etme niyeti olmaksızın, öteki bir kişi için yasal olarak herhangi bir iş yapar veya öna herhangi bir şey teslim ederse ve öteki kişi de yapılan işten veya teslim edilen şeyden yararlanırsa, öteki kişi, işi yapan veya şeyi teslim eden kişiyi tazmin etmekle veya yapılan işi veya teslim edilen şeyi iade etmekle yükümlüdür.
- Başka birine ait bir eşya bulan ve onu muhafaza eden bir kişi, bir emanetçinin bağlı olduğu aynı sorumluluklara bağlıdır.
- Yanlışlıkla veya baskı altında kendisine para ödenen veya bir şey teslim edilen kişi, ödenen parayı veya teslim edilen şeyi iade ile yükümlüdür.